

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

Διάγραμμα διαδικασιών

Διαδικασία ρύθμισης οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων (N 3869/2010)

1. Εισαγωγικά

Ο Ν 3869/2010¹, που ετέθη σε εφαρμογή την 1.9.2010², αποτελεί μια προσπάθεια του κράτους για την αντιμετώπιση ενός μεγάλου και διαρκούς αυξανόμενου κοινωνικού προβλήματος, αυτού της υπερχρέωσης³. Έρχεται να συμπληρώσει ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις για τη μείωση ή την αναδιάρθρωση των χρεών και την αναστολή πλειστηριασμών εις βάρος οφειλών-φυσικών προσώπων⁴, φιλοδοξώντας να δώσει μια ρεαλιστική προοπτική απεγκλωβισμού από τα χρέη και μια δεύτερη ευκαιρία για έναν νέο οικονομικό ξεκίνημα σε όλους του υπερχρεωμένους πολίτες⁵.

Παρότι με τις διατάξεις του ως άνω νόμου δίδονται δυνατότητες διευθέτησης των οφειλών σε ιδιώτες-μη εμπόρους παρόμοιες με αυτές που προβλέπονται στο πτωχευτικό δίκαιο που ισχύει για τους εμπόρους⁶, τα δύο νομοθετήματα διαφέρουν ουσιαστικά ως προς τον σκοπό τους⁷. Κι αυτό διότι ενώ μεν στο πτωχευτικό δίκαιο των εμπόρων προτάσσονται οι πιστωτές του οφειλέτη και ειδικότερα η συλλογική τους ικανοποίηση με τη ρευστοποίηση της περιουσίας του εμπόρου⁸, μοναδικό υποκείμενο προστασίας του νόμου είναι ο οφειλέτης-φυσικό πρόσωπο, για τον οποίο ο νόμος αποσκοπεί να επανενταχθεί στη οικονομική και κοινωνική ζωή με την επανάκτηση της οικονομικής του ελευθερίας διά της εξάλειψης των χρεών που δεν μπορεί να αποπληρώσει⁹. Η διαφοροποίηση αυτή είναι ουσιαστικής σημασίας και πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψιν κατά την εφαρμογή του νόμου και ιδίως κατά το στάδιο της δικαστικής ρύθμισης των οφειλών.

2. Οι προϋποθέσεις υπαγωγής στο Ν 3869/2010

Ο νόμος θέτει τις ακόλουθες σωρευτικές προϋποθέσεις που σχετίζονται είτε με το πρόσωπο του οφειλέτη είτε με τη φύση των απαιτήσεων των πιστωτών του:

- α) ο αιτών πρέπει να είναι φυσικό πρόσωπο χωρίς πτωχευτική ικανότητα¹⁰
- β) ο αιτών πρέπει να έχει περιέλθει σε μόνιμη¹¹ αδυναμία πληρωμής χωρίς δόλο

1. Εφεξής όπου γίνεται αναφορά στον «νόμο» ή σε «άρθρα» χωρίς περαιτέρω προσδιορισμό, εννοείται ο Ν 3869/2010, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει σήμερα, και άρθρα του ίδιου νόμου.

2. Πλην των άρθρων 20 και 21 που σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 22 ρυθμίζουν θέματα μη σχετικά με τα υπερχρεωμένα νοικοκυριά.

3. Ιδ. σχετικά την Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου για την «ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων».

4. Ιδ. για παράδειγμα την αναστολή πλειστηριασμών για απαιτήσεις πιστωτικών ιδρυμάτων και εταιριών παροχής πιστώσεων μέχρι ποσού 200.000 Ευρώ που είχε προβλεφθεί με την από 16.9.2009 Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου (ΦΕΚ Α' 181/2009).

5. Ιδ. σχετικά την Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου για την «ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων».

6. Ν 3588/2008 «Πτωχευτικός Κώδικας».

7. Ιδ. σχετικά την Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου για την «ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων».

8. Άρθρο 1 Ν 3588/2008.

9. Σχετικώς την Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου για την «ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων».

10. Όπως η πτωχευτική ιδιότητα οριοθετείται με το άρθρο 2 παρ. 1 το Πτωχευτικού Κώδικα.

11. Παρότι το άρθρο 1 παρ. 1 του Ν 3869/2010 δεν αναφέρεται σε γενική αδυναμία πληρωμής, υποστηρίζεται (ιδ. μεταξύ άλλων, *Ε. Πετράκη*, Η διαδικασία του Ν 3869/2010 για τη ρύθμιση των οφειλών φυσικών προσώπων ως συλλογική διαδικασία, ΔΕΕ 2011,400, *Ι. Βενιέρης* σε Βενιέρη/Κατσά, Εφαρμογή του Ν 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα, 2011, 61επ.) ότι ο οφειλέτης πρέπει να βρίσκεται και σε γενική αδυναμία πληρωμής. Κατά άλλη άποψη (ιδ. *Ι. Σπυριδάκη/Ε. Γεωργιακάκη*, Ρύθμιση οφειλών υπερχρεωμένων προσώπων (Ν 3869/2011), σελ. 19, *Π. Παπαρσενίου*, Υπερχρέωση των ιδιωτών κατά το Ν 3869/2010, ΕφΑΔ 2011,915) με την οποία συντάσσεται η γράφουσα, η αδυναμία πρέπει να αφορά ουσιαστικό τμήμα των χρεών του οφειλέτη και όχι απαραίτητα το σύνολο των ληξιπρόθεσμων χρεών του με αποτέλεσμα να μην χρειάζεται γενικότητα της αδυναμίας πληρωμών.

γ) ο αιτών πρέπει να έχει ληξιπρόθεσμες¹² χρηματικές οφειλές, που δεν έχουν αναληφθεί τον τελευταίο χρόνο¹³ και δεν αφορούν αδικοπραξία που διαπράχθηκε με δόλο, διοικητικά πρόστιμα, χρηματικές ποινές, φόρους και τέλη προς το Δημόσιο και τους ΟΤΑ, τέλη προς ΝΠΔΔ, εισφορές προς οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης και δάνεια που χορηγήθηκαν από φορείς κοινωνικής ασφάλισης σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 16 του Ν 3586/2007¹⁴.

δ) ο αιτών δεν έχει απαλλαχθεί από τα χρέη του¹⁵ σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν 3869/2010 άλλη φορά.

3. Οι ρυθμίσεις του νόμου

Η ρύθμιση των χρεών του οφειλέτη επιδιώκεται σύμφωνα με το νόμο σε τρία στάδια¹⁶.

Τα δύο πρώτα στάδια αποσκοπούν στη συμβιβαστική επίλυση της διαφοράς είτε εξωδίκως (άρθρο 2) είτε ενώπιον του Δικαστηρίου (άρθρο 7), δηλαδή στη ρύθμιση των χρεών του οφειλέτη με τη σύμφωνη γνώμη των πιστωτών. Η επίτευξη ενός εξωδικαστικού συμβιβασμού έχει προφανή οφέλη και για τα δύο μέρη αφού κατά τον τρόπο αυτό επέρχεται γρηγορότερα μια ρύθμιση των χρεών του οφειλέτη προσαρμοσμένη κατά το δυνατόν στις επιδιώξεις και τις ανάγκες όλων των μερών ενώ επιπλέον αποφεύγεται η εισαγωγή του οφειλέτη στον κατάλογο του ΤΕΙΡΕΣΙΑ¹⁷ και η επί μακρόν παραμονή των στοιχείων του οφειλέτη στα αρχεία του Ειρηνοδικείου¹⁸.

Το πρώτο στάδιο που αφορά την επιδίωξη συμβιβαστικής επίλυσης¹⁹ στη βάση ενός πλάνου εξυγίανσης που καταρτίζεται από τον οφειλέτη, αποτελεί προϋπόθεση του παραδεκτού για τη δικαστική διευθέτηση των οφειλών του ιδιώτη²⁰. Η επιδίωξη αυτή πρέπει να γίνει με πρωτοβουλία του οφειλέτη το τελευταίο πριν την υποβολή της αίτησης εξάμνηο. Ο νόμος δεν προβλέπει κάποια διαδικασία για την ως άνω πρόσκληση των πιστωτών, τα μέσα γνωστοποίησης της πρόσκλησης (εξώδικο, συστημένη επιστολή, κατάθεση πρόσκλησης στην τράπεζα, φαξ κ.λπ.) αλλά ούτε και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να απαντήσουν οι δανειστές. Ομοίως δεν εξειδικεύεται το ειδικότερο περιεχόμενο της ως άνω προσκλήσεως, η οποία σε κάθε περίπτωση όμως πρέπει να περιέχει ένα συγκεκριμένο²¹ σχέδιο διευθέτησης των οφειλών²². Σε περίπτωση αποτυχίας της ως άνω απόπειρας εξωδικαστικού συμβιβασμού, η οποία τεκμαίρεται και από την παράλειψη του πιστωτή να απαντήσει εντός ευλόγου χρονικού διαστήματος²³, συντάσσεται και υπογράφεται από τα πρόσωπα που συνδράμουν τον οφειλέτη και

12. Με το άρθρο 86 του Ν 3996/2011 διευκρινίσθηκε ότι η ρύθμιση αφορά το σύνολο των οφειλών, δηλαδή και τις ληξιπρόθεσμες και τις μη ληξιπρόθεσμες οφειλές (ιδ. και Ειρθεσ 5074/2011 Νόμος). Παρόλα αυτά, ορθώς υποστηρίζεται (Βενιέρης, ό.π., σελ. 65, Ε. Κιουπτσίδου-Στρατουδάκη, Η απόφαση διευθέτησης οφειλών κατά το Ν 3869/2010, Αρμ 2010,1474 επ.) ότι απαιτείται κατά την κατάθεση της αιτήσεως η ύπαρξη έστω και μιας ληξιπρόθεσμης οφειλής προκειμένου ο οφειλέτης να θεωρείται ότι βρίσκεται σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής.
13. Κατά τον Ι. Βενιέρη (Ι. Βενιέρη, Η προστασία της κύριας κατοικίας κατά το 3869/2010 για τα υπερχρεωμένα φυσικά πρόσωπα, Συνήγορος 2011,88) δεν πρέπει να θεωρούνται ως «οφειλές που έχουν αναληφθεί τον τελευταίο χρόνο» χρέη που αφορούν αναχρηματοδοτήσεις δανείων, συμφωνία με τράπεζες για συγκέντρωση δανείων κ.λπ. που έγιναν τον τελευταίο χρόνο εφόσον η αναχρηματοδότηση αφορά δάνεια που έχουν αναληφθεί προγενέστερα.
14. Σύμφωνα με την άποψη που τείνει να επικρατήσει στη νομολογία (ΕιρΑθ 48/2011 ΝοΒ 2011,1546, ΕιρΑθ 15/2011 ΕφΑθ 2011,677, ΕιρΠατρ 4/2011 ΧρηΔικ 2011,276), οι απαιτήσεις που σχετίζονται με δάνεια που έχει χορηγήσει το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων δεν υπόγονται στο Ν 3869/2010 αφού η ρύθμισή τους γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 25 παρ. 6 του Ν 3867/2010 με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του φορέα μετά από αίτηση του υπόχρεου. (Αντίθετος ο Ι. Βενιέρης σε Βενιέρη/Κατσά, ό.π. σελ. 87).
15. Ορθώς υποστηρίζεται (Αθ. Κρητικός, Ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων και άλλες διατάξεις, 2010, σελ. 48) ότι η διάταξη αναφέρεται μόνο στην περίπτωση που ο οφειλέτης έχει πετύχει στο παρελθόν απαλλαγή διά δικαστικής ρυθμίσεως. Στην περίπτωση αυτή, νέα αίτηση για απαλλαγή από τα χρέη (είτε νέα είτε παλιά υφιστάμενα κατά το χρόνο υποβολής της πρώτης αίτησης) θα απορριφθεί ως απαράδεκτη.
16. Ιδ. σχετικώς την Αιτιολογική Έκθεση στο σχέδιο νόμου για την «ρύθμιση των οφειλών των υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων».
17. Σύμφωνα με το άρθρο 16, τα πιστωτικά ιδρύματα μπορούν να κρατούν δεδομένα οικονομικής συμπεριφοράς που αναφέρονται στη διαδικασία του νόμου για διάστημα τριών ετών από την επέλευση της απαλλαγής από τα χρέη σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 11.
18. Σύμφωνα με το άρθρο 13, τα στοιχεία του οφειλέτη τηρούνται και στο αρχείο του αρμόδιου Ειρηνοδικείου καθώς και στο Ειρηνοδικείο Αθηνών που τηρεί Γενικό Αρχείο, στο οποίο καταχωρούνται τα στοιχεία για όλη τη χώρα. Σε περίπτωση αμετάκλητης απόρριψης ή ανάκλησης της αίτησης καθώς και σε περίπτωση δικαστικού συμβιβασμού, τα στοιχεία αυτά πρέπει να διαγράφονται εντός έτους από την υποβολή των αιτήσεων. Αντίθετα στην περίπτωση δικαστικής ρυθμίσεως τα στοιχεία συνεχίζουν να τηρούνται αλλά μετά την πάροδο πενταετίας από την απαλλαγή της παρ. 1 του άρθρου 11, πρόσβαση σε αυτά επιτρέπεται μόνο για τον έλεγχο της συνδρομής της προϋπόθεσης της παρ. 3 του άρθρου 1 (άπαξ απαλλαγή).
19. Άρθρο 2.
20. Ιδ. Ι. Βενιέρη σε Βενιέρη-Κατσά, ό.π., σελ. 16 με εκεί παραπομπές σε θεωρία και νομολογία.
21. Ιδ. το υπόδειγμα της βεβαίωσης αποτυχίας εξωδικαστικού συμβιβασμού που προϋποθέτει την επισύναψη «σχεδίου εξωδικαστικού συμβιβασμού» (ΚΥΑ Ζ1-1389/10-ΦΕΚ Β' 1/3.1.2011).
22. Στην πρακτική τείνει να χρησιμοποιείται το σχέδιο διευθέτησης οφειλών της περ. γ' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Ν 3869/2010, ιδ. Παράρτημα V της ΚΥΑ Ζ1-1389/10 (ΦΕΚ Β' 1/3.1.2011).
23. Ορθώς υποστηρίζεται (Σ. Χριστοδούλου, Η ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένων φυσικών προσώπων σύμφωνα με το Ν 3869/2010- Ερμηνευτική προσέγγιση, ΔΕΕ 3/2011,293) ότι ένας μήνας από την υποβολή της αίτησης είναι επαρκής χρόνος για την απάντηση των πιστωτών.

ορίζονται περιοριστικώς στην παρ. 1 του άρθρου 2 του νόμου, βεβαίωση αποτυχίας του εξωδικαστικού συμβιβασμού²⁴. Σε περίπτωση επίτευξης συμφωνίας μεταξύ του οφειλέτη και των πιστωτών του, συντάσσεται πρακτικό, το οποίο αποτελεί τίτλο εκτελεστό από την επικύρωσή του από τον αρμόδιο Ειρηνοδίκη κατόπιν αιτήσεως κατ' άρθρα 739 επ. ΚΠολΔ οιουδήποτε ενδιαφερομένου.

Το δεύτερο στάδιο αφορά την επιδίωξη επίτευξης συμβιβασμού ενώπιον του Δικαστηρίου, η οποία γίνεται και πάλι με πρωτοβουλία του οφειλέτη εντός αποκλειστικής εξάμηνης προθεσμίας από την ημέρα αποτυχίας του εξωδικαστικού συμβιβασμού. Στην περίπτωση αυτή υποβάλλεται αίτηση²⁵ που πρέπει κατ' ελάχιστον να περιέχει τα υπό του άρθρου 4 παρ. 1 του νόμου οριζόμενα στοιχεία, ήτοι: α) κατάσταση της περιουσίας του οφειλέτη και των κάθε φύσης εισοδημάτων του ίδιου και της συζύγου του²⁶, β) κατάσταση των πιστωτών του και των απαιτήσεων τους κατά κεφάλαιο, τόκους και έξοδα²⁷ και γ) σχέδιο διευθέτησης οφειλών²⁸. Η αίτηση δέον επιπλέον να εμπεριέχει τα εξής στοιχεία: α) ότι ο αιτών είναι φυσικό πρόσωπο χωρίς πτωχευτική ικανότητα, το οποίο έχει περιέλθει σε μόνιμη αδυναμία πληρωμής, β) τα στοιχεία τουλάχιστον μιας ληξιπρόθεσμης οφειλής, γ) ότι έχει αποτύχει η προσπάθεια εξωδικαστικού συμβιβασμού του άρθρου 2 του νόμου, δ) συγκεκριμένο αίτημα δικαστικής ρυθμίσεως για την περίπτωση που δεν γίνει αποδεκτό το προτεινόμενο σχέδιο διευθέτησης οφειλών στο πλαίσιο του δικαστικού συμβιβασμού²⁹, ε) αίτημα³⁰ εξαιρέσεως ρευστοποιήσεως ακινήτου που χρησιμεύει για πρώτη κατοικία³¹ και στ) τα λοιπά στοιχεία που θα πρέπει να αξιολογήσει το δικαστήριο σε περίπτωση που κληθεί να ρυθμίσει δικαστικά τα χρέη, όπως το επάγγελμα και την οικογενειακή κατάσταση του οφειλέτη, τα εισοδήματά του, ανάλυση των βιοτικών αναγκών του ίδιου και της οικογένειάς του, τις συγκυρίες υπό τις οποίες επήλθε σε παύση πληρωμών³². Μέσα σε ένα μήνα από την υποβολή της ως άνω αιτήσεως, ο οφειλέτης υποχρεούται επιπλέον να προσκομίσει³³ α) τη βεβαίωση της αποτυχίας του εξωδικαστικού συμβιβασμού υπογεγραμμένη από το πρόσωπο που τον συνόδευσε κατ' άρθρο 2 παρ. 1 του νόμου, β) υπεύθυνη δήλωση^{34,35} για την ορθότητα και πληρότητα των ανωτέρω καταστάσεων, που περιέχονται στην αίτησή του, ήτοι των καταστάσεων της περιουσίας και των εισοδημάτων του ίδιου και του συζύγου του και των πιστωτών του και των απαιτήσεών τους και γ) έγγραφα που έχει στη διάθεσή του σχετικά με την περιουσία του, τα κάθε φύσης εισοδήματά του, τους πιστωτές και τις απαιτήσεις του. Στο ίδιο χρονικό διάστημα, πρέπει να επιδοθεί³⁶ στους πιστωτές του οφειλέτη η αίτηση με τον ορισμό δικασίμου³⁷ για τη συζήτησή της καθώς και πρόσκληση προς αυτούς να υποβάλλουν στη γραμματεία του δικαστηρίου εγγράφως τις παρατηρήσεις τους και να δηλώσουν αν συμφωνούν με το προτεινόμενο σχέδιο διευθέτησης οφειλών μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης με ειδική μνεία ότι σε περίπτωση παρέλευσης άπρακτης της προθεσμίας θα τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τους με το σχέδιο διευθέτησης οφειλών.

Εντός δεκαπέντε ημερών από την παρέλευση της ως άνω προθεσμίας των δύο μηνών, δίδεται η ευχέρεια στον οφειλέτη να επιφέρει μεταβολές στο αρχικό σχέδιο διευθέτησης, για τις οποίες οι πιστωτές οφείλουν να ενημερωθούν με δική τους επιμέλεια και να λάβουν θέση εντός είκοσι ημερών από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής του ως άνω τροποποιημένου σχεδίου³⁸. Σε περίπτωση μη υποβολής εμπρόθεσμων αντιρρήσεων εκ μέρους των πιστωτών επί του αρχικού ή τροποποιημένου σχεδίου

24. Ιδ. υπόδειγμα Παραρτήματος I της ΚΥΑ Ζ1-1389/10 (ΦΕΚ Β' 1/3.1.2011).
25. Δεδομένου ότι η εν λόγω αίτηση δεν επιφέρει την αναστολή των μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης κατά του οφειλέτη, δέον να εξετάζεται και η ταυτόχρονη υποβολή ξεχωριστού αιτήματος αναστολής της εκτελεστικής διαδικασίας έως την έκδοση οριστικής αποφάσεως σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 καθώς και προσωρινής διαταγής (παρ. 4 άρθρου 4 σε συνδυασμό με το άρθρο 781 ΚΠολΔ). Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το νόμο η χορήγηση της αναστολής επάγεται αυτοδικαίως την απαγόρευση διάθεσης περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη.
26. Ιδ. υπόδειγμα Παραρτήματος III της ΚΥΑ Ζ1-1389/10 (ΦΕΚ Β' 1/3.1.2011).
27. Ιδ. υπόδειγμα Παραρτήματος IV της ΚΥΑ Ζ1-1389/10 (ΦΕΚ Β' 1/3.1.2011).
28. Ιδ. υπόδειγμα Παραρτήματος V της ΚΥΑ Ζ1-1389/10 (ΦΕΚ Β' 1/3.1.2011) καθώς και τις εφαρμογές υπολογισμού μηνιαίων καταβολών που έχουν αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή (www.efpolis.gr).
29. Ιδ. ΕιρΑθ 11/2011 ΝοΒ 2011,1545, όπου κρίθηκε ότι δεν αρκεί το αίτημα για επικύρωση του προτεινόμενου σχεδίου διευθέτησης οφειλών.
30. Άρθρο 9 παρ. 2. Η μέχρι σήμερα νομολογία κρίνει ότι δεν απαιτείται πανηγυρική διατύπωση του αιτήματος, αρκεί αυτό να συνάγεται από το λοιπό περιεχόμενο της αίτησης (ΕιρΠατρ 4/2011 ΧρηΔικ 2011,276, ΕιρΠατρ 2/2011 ΧρηΔικ 2011,272), όπως για παράδειγμα από το πρόταξη του οφειλέτη για ρύθμιση των οφειλών του με μηνιαίες καταβολές επί είκοσι έτη (ΕιρΠατρ 2/2011 ΧρηΔικ 272). Σε κάθε περίπτωση, το αίτημα αυτό μπορεί να διατυπωθεί και σε οποιοδήποτε στάδιο της δίκης μέχρι την περάτωση της συζήτησης (άρθρο 745, 751 ΚΠολΔ σε συνδυασμό με το άρθρο 9 παρ. 2), συνεπώς με τις προτάσεις ή μέχρι τη συζήτηση αυτοτελώς με χωριστό δικόγραφο (Ι. Βενιέρης, Η προστασία της κύριας κατοικίας κατά το Ν 3869/2010 για τα υπερκρεωμένα φυσικά πρόσωπα, Συνήγορος 2011,48).
31. Σύμφωνα με το άρθρο 9, η προστασία παρέχεται εφόσον ο οφειλέτης έχει την επικαρπία ή ψιλή κυριότητα ή ιδανικό μερίδιο επί του ακινήτου.
32. Ιδ. ΕιρΑθ 11/2011 ΝοΒ 2011,1545, όπου η αίτηση απερρίφθη ως αόριστη λόγω αδυναμίας του Δικαστηρίου να υπαγάγει τα πραγματικά περιστατικά στις διατάξεις του νόμου λόγω έλλειψης των εν λόγω στοιχείων.
33. Άρθρο 4 παρ. 2 και 4.
34. Ιδ. υπόδειγμα Παραρτήματος II της ΚΥΑ Ζ1-1389/10 (ΦΕΚ Β' 1/3.1.2011).
35. Ο νόμος δεν απαιτεί θεώρηση του γνησίου της υπογραφής του οφειλέτη παρόλα αυτά αυτό προτείνεται.
36. Από την ημερομηνία της επίδοσης παύει ο εκτοκισμός των ανέγγυων απαιτήσεων (άρθρο 6 παρ. 3).
37. Παρότι σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 3 προβλέπεται ορισμός δικασίμου εντός έξι μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης, στην πρακτική η ως άνω προθεσμία δεν τηρείται από την πλειονότητα των ειρηνοδικείων.
38. Άρθρο 7 παρ. 1.

ή σε περίπτωση συγκατάθεσης όλων σε αυτό, θεωρείται ότι το σχέδιο διευθέτησης οφειλών γίνεται αποδεκτό από αυτούς και ως εκ τούτου το Δικαστήριο οφείλει να το επικυρώσει³⁹, οπότε και αποκτά ισχύ δικαστικού συμβιβασμού⁴⁰. Επίτευξη συμβιβασμού μπορεί να κριθεί ότι επήλθε ακόμα και σε περίπτωση που δεν συγκατατίθενται όλοι αλλά τουλάχιστον πιστωτές με απαιτήσεις που υπερβαίνουν το ήμισυ του συνολικού ποσού των απαιτήσεων, στους οποίους σε κάθε περίπτωση πρέπει να συμπεριλαμβάνονται οι πιστωτές με εμπραγμάτως εξασφαλισμένες απαιτήσεις. Στην περίπτωση αυτή, το Δικαστήριο κατά τη συζήτηση της αίτησης και κατόπιν αιτήσεως του οφειλέτη ή οιοδήποτε πισωτή, έχει την ευχέρεια να υποκαταστήσει την συναίνεση των διαφωνούντων πισωτών κατά τη συζήτηση της αιτήσεως αφού διαπιστώσει τη μη συνδρομή των αρνητικών προϋποθέσεων της παρ. 4 του άρθρου 7.

Το τρίτο στάδιο αφορά τη δικαστική ρύθμιση των χρεών, η οποία προϋποθέτει την μη επίτευξη εξωδικαστικού ή δικαστικού συμβιβασμού σύμφωνα με τα ανωτέρω. Στην περίπτωση αυτή, το δικαστήριο αφού ελέγξει την ύπαρξη των αμφισβητούμενων απαιτήσεων και την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 1 για τη ρύθμιση των οφειλών και την απαλλαγή του οφειλέτη, εκδίδει απόφαση βάσει της οποίας διατάσσει την εκποίηση της ρευστοποιήσιμης περιουσίας του οφειλέτη, (πλην της κύριας κατοικίας εφόσον έχει υποβληθεί σχετικό αίτημα⁴¹ και πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις⁴²). Σε περίπτωση που τα περιουσιακά στοιχεία του οφειλέτη δεν είναι επαρκή, υποχρεώνει τον οφειλέτη να καταβάλλει στους πισωτές του μηνιαίως και για χρονικό διάστημα τεσσάρων ετών ορισμένο ποσό συμμέτρως διανεμόμενο. Το ποσό αυτό προσδιορίζεται από το Δικαστήριο κατά την κρίση του με βάση τα εισοδήματα και τις βιοτικές ανάγκες του οφειλέτη. Η απόφαση που ορίζει μηνιαίες καταβολές είναι αμέσως εκτελεστή. Υπό την επιφύλαξη της κανονικής εκτέλεσης των υποχρεώσεών του σύμφωνα με το άρθρο 11 του νόμου, το Δικαστήριο πιστοποιεί, κατόπιν αιτήσεως του οφειλέτη που κοινοποιείται στους πισωτές, την απαλλαγή του από το υπόλοιπο των οφειλών του.

Στον πίνακα που ακολουθεί διαγράφεται επιγραμματικά η διαδικασία που ακολουθείται μέχρι την έκδοση οριστικής αποφάσεως για δικαστική ρύθμιση των οφειλών υπερχρεωμένου φυσικού προσώπου σύμφωνα με το Ν 3869/2011:

α/α	Ενέργειες	Προθεσμίες
1.	Κατάθεση αιτήματος προς τα πισωτικά ιδρύματα για παράδοση στον οφειλέτη χωρίς επιβάρυνση αναλυτικής κατάστασης των προς αυτά οφειλών του κατά κεφάλαιο, τόκου και έξοδα καθώς και το επιτόκιο με το οποίο εκτοκίζεται η οφειλή ⁴³	
2.	Παράδοση από τα πισωτικά ιδρύματα των αναλυτικών καταστάσεων οφειλών (υπό 1)	Εντός πέντε εργασίμων ημερών από την αίτηση ⁴⁴
3.	Υποβολή ⁴⁵ προς τους πισωτές αιτήματος εξωδικαστικού συμβιβασμού με σχέδιο διευθέτησης οφειλών	
4.	Σύνταξη και υπογραφή βεβαίωσης αποτυχίας εξωδικαστικού συμβιβασμού	Όχι νωρίτερα από ένα μήνα μετά την υποβολή του (υπό 3) αιτήματος και σε κάθε περίπτωση όχι νωρίτερα από την ημέρα κατάθεσης της αίτησης στο Ειρηνοδικείο
5.	Υποβολή αιτήσεως στο Ειρηνοδικείο στην περιφέρεια του οποίου έχει την κατοικία του ή τη συνήθη διαμονή του ο οφειλέτης ⁴⁶ <i>Υποβολή αιτήσεως για αναστολή των καταδιωκτικών μέτρων μέχρι εκδόσεως οριστικής απόφασης επί του σχεδίου διευθέτησης και έκδοσης προσωρινής διαταγής</i>	

39. Άρθρο 7 παρ. 2, ιδ. και ΕιρΚαβ 192/2011 Nomos-Intrasoft.

40. Άρθρο 293 παρ. 1 ΚΠολΔ.

41. Ιδ. ανωτέρω υπό 28.

42. Άρθρο 9.

43. Ιδ. σχετικό υπόδειγμα στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Καταναλωτή (www.efpolis.gr).

44. Άρθρο 2 παρ. 5.

45. Με οιοδήποτε τρόπο, όπως αυτοπρόσωπη κατάθεση αιτήσεως και λήψη σχετικού αποδεικτικού, φαξ, συστημένης ταχυδρομικής επιστολής, εξωδίκου.

46. Δεδομένου ότι το άρθρο 12 προβλέπει ότι τα δικαιώματα των πισωτών έναντι των συνοφειλετών ή εγγυτών του οφειλέτη δεν θίγονται, θα πρέπει να εξεταστεί και η σκοπιμότητα υποβολής ανάλογης αιτήσεως και για τυχόν συνοφειλέτες ή εγγυητές του υπερχρεωμένου προσώπου, εφόσον συντρέχουν βέβαια και στο πρόσωπό τους οι προϋποθέσεις υπαγωγής στο νόμο.

6.	Επίδοση προς τους πιστωτές της αιτήσεως με τον ορισμό δικασίμου για τη συζήτησή της καθώς και πρόσκληση προς αυτούς να υποβάλουν στη γραμματεία του δικαστηρίου εγγράφως τις παρατηρήσεις τους και να δηλώσουν αν συμφωνούν με το προτεινόμενο σχέδιο διευθέτησης οφειλών μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης με ειδική μνεία ότι σε περίπτωση παράλειψης άπρακτης της προθεσμίας θα τεκμαίρεται η σύμφωνη γνώμη τους με το σχέδιο διευθέτησης οφειλών	<i>Μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση της αιτήσεως στο Ειρηνοδικείο</i>
7.	Προσκόμιση στη γραμματεία του Ειρηνοδικείου των ακόλουθων εγγράφων: α) της βεβαίωσης αποτυχίας του εξωδικαστικού συμβιβασμού β) υπεύθυνης δήλωσης του οφειλέτη για την ορθότητα και πληρότητα των ανωτέρω καταστάσεων, που περιέχονται στην αίτησή του, ήτοι των καταστάσεων της περιουσίας και των εισοδημάτων του ιδίου και του συζύγου του και των πιστωτών του και των απαιτήσεών τους και γ) εγγράφων που έχει στη διάθεσή του ο οφειλέτης σχετικά με την περιουσία του, τα κάθε φύσης εισοδήματά του, τους πιστωτές και τις απαιτήσεις του	<i>Μέσα σε ένα μήνα από την κατάθεση της αιτήσεως στο Ειρηνοδικείο</i>
8.	Κατάθεση στη γραμματεία του αρμόδιου Ειρηνοδικείου αντιρρήσεων ή προτάσεων πιστωτών επί του σχεδίου διευθέτησης	<i>Μέσα σε δύο μήνες από κατάθεση αιτήσεως στο Ειρηνοδικείο</i>
9.	Μεταβολή εκ μέρους του οφειλέτη του αρχικού σχεδίου διευθέτησης οφειλών	<i>Μέσα σε δεκαπέντε ημέρες από την λήξη της (υπό 7) προθεσμίας για κατάθεση των αντιρρήσεων ή προτάσεων των πιστωτών</i>
10.	Κατάθεση εγγράφων θέσεων πιστωτών επί του αναμορφωμένου σχεδίου διευθέτησης οφειλών	<i>Μέσα σε είκοσι ημέρες από τη λήξη της (υπό 8) προθεσμίας υποβολής τροποποιημένου σχεδίου</i>
11.	Συζήτηση αίτησης ενώπιον του αρμόδιου Ειρηνοδικείου, έκδοση και δημοσίευση αποφάσεως	

*Έλενα Φ. Κοσσένα,
Α.Σ. Παπαδημητρίου & Συνεργάτες Δικηγορική Εταιρία*

✂ ✂ ✂ ✂